

'Gedragswerk'

Wat is 'Gedragswerk'?

'Gedragswerk' wil al vier schooljaren de regionale samenwerking verbeteren in de aanpak van leerlingen met gedragsproblemen. Dit op een zodanige wijze dat een concrete en krachtige impuls werd gegeven aan de omvang en kwaliteit van de regionale samenwerking en aan de handelingsbekwaamheid van de betrokken regionale actoren. Met als gewenst resultaat een vermindering van het aantal leerlingen dat niet het passende onderwijs krijgt waarop zij recht hebben.

Sparring partners van 'Gedragswerk' stimuleren 'de ontmoeting' op regionaal niveau en streven zo "verbinding" na van regionale partijen. Dit door (a) gesprekken tot stand te brengen, (b) er voor te zorgen dat deze worden voortgezet zolang als nodig is en (c) concrete resultaten te boeken. 'Gedragswerk' zoekt binnen en met actieve netwerken oplossingen voor leerling(en) die tussen wal en schip vallen en geen passend onderwijs krijgen. In de participerende regio's wordt vastgesteld (1) wie buiten de boot vallen, (2) hoe het komt dat deze kinderen buiten de boot vallen, (3) hoe deze specifieke gevallen kunnen worden opgelost, (4) wie de bij een oplossing benodigde partijen zijn, (5) welke maatregelen nodig zijn om het aantal kinderen dat buiten de boot valt af te laten nemen, (6) en op welke manier de voorgestelde activiteiten worden uitgevoerd (al dan niet met ondersteuning vanuit 'Gedragswerk'). Het resultaat zijn regionale werkagenda's die in samenspraak met regionale partijen werden opgesteld.

De uitvoering van deze werkagenda's vindt IN en DOOR de deelnemende regio's plaats. Zij worden met raad en daad bijgestaan door de sparring partners van 'Gedragswerk'. Deze werken samen met de regionale veldpartijen aan het ontwikkelen en realiseren van oplossingen voor de problemen die maken dat leerlingen tussen wal en schip vallen. 'Gedragswerk' biedt daadwerkelijke en concrete ondersteuning. Dit echter zonder de verantwoordelijkheid van de regionale veldpartijen over te nemen en altijd tijdelijk.

Welke voordelen biedt deelname aan regionale veldpartijen?

'Gedragswerk':

- Geeft u zicht op de leerlingen die tussen wal en schip vallen
- Brengt beweging in vastgelopen situaties
- Biedt u concrete handreikingen en werkwijze die hun waarde hebben bewezen
- Biedt u met de werkagenda's een oplossingsgerichte structuur
- Biedt u de kennis en ervaring van senior onderwijsprofessionals
- Levert de capaciteit om te doen, waar u tot nu toe de tijd niet vond
- Geeft u een sparring partner, die met u meedenkt én meewerkt
- Heeft als enige belang: u verder te helpen
- Is voor u gratis
- Sluit aan bij wat u al doet
- Laat u aan het roer staan
- Biedt u de mogelijkheid resultaten te boeken die tot nu toe onhaalbaar leken
- Vertrekt zodra de gewenste resultaten zijn geboekt

Uitgangspunten 'Gedragswerk'

De belangrijkste uitgangspunten van 'Gedragswerk' zijn de volgende:

1. Vertrekpunt vormen de leerlingen met gedragsproblemen die niet het onderwijs ontvangen dat ze nodig hebben en waarbij sprake is van handelingsverlegenheid.
2. Project 'Gedragswerk' is een *bottom up aangestuurde stimulans* voor de regionale samenwerking: vertrekkend vanuit concrete vragen om ondersteuning vanuit de regio's, worden oplossingen aangereikt.
3. Enerzijds gaat het om oplossingen voor problemen die een adequate zorg voor leerlingen met gedragsproblemen in de weg staan. Anderzijds gaat het er om de bij veldpartijen aanwezige knelpunten uit de wereld te helpen. De adviseurs of sparring partners van 'Gedragswerk' staan regionale partijen hierin *met raad en daad* bij.
4. Altijd wordt gebruik gemaakt van de (gebundelde) krachten van al actieve organisaties en bestaande ondersteuningstrajecten. 'Gedragswerk' wil *geen nieuwe loot* zijn aan de *stam* van projecten en voorzieningen, maar het gebruik bevorderen van al datgene wat er al is. Het project wil verbinden!
5. 'Gedragswerk' stimuleert '*het gesprek*' op regionaal niveau en streeft zo 'verbinding' na van regionale partijen. In deze gesprekken worden werkagenda's opgesteld met afspraken over te bewandelen weg en gewenste resultaten.

De sparring partners fungeren in dit proces als adviseurs, initiatiefnemers, regisseurs, katalysatoren, partners in de uitvoering en buitenbeentjes die prikkelen en irriteren als dat nodig is om beweging te brengen in vastgelopen regionale situaties.

Wat leverde 'Gedragswerk' tot nu toe op?

- In het vierde schooljaar (2008 – 2009) speelde 'Gedragswerk' een rol in 68 regio's.
- Gerealiseerd werden 16 workshops 'regie van onsamenhangende netwerken', waarin de methodiek van 'Gedragswerk' gericht op het stimuleren van regionale samenwerking werd overgedragen aan veldpartijen. Deze workshops werden verzorgd voor leerkrachten, intern begeleiders, ambulant begeleiders, zorgcoördinatoren, coördinatoren van samenwerkingsverbanden of REC's, enzovoorts. Aan deze workshops namen 208 onderwijsprofessionals deel.
- Ook werden gerealiseerd 46 workshops 'Er ligt een kind op tafel' met in totaal circa 4.400 deelnemers. In deze workshops wordt op interactieve wijze verduidelijkt hoe regionale veldpartijen gezamenlijk tot oplossingen kunnen komen voor met naam en toenaam bekende leerlingen. Vertrekpunt vormt het – voor veel regio's niet eenvoudige proces van het inventariseren van thuiszitters met naam en toenaam.
- Er is sprake van een actief netwerk van landelijke, regionale en lokale partijen die 'Gedragswerk' niet alleen volgen, maar er op een of andere manier ook mee aan het werk zijn gegaan. Een schatting van het aantal structurele contacten komt uit op circa 1.280¹ onderwijsprofessionals.

---

¹ Een belangrijk deel van deze contacten is opgenomen in het (e-mail) adressenbestand van Gedragswerk en ontvangt daarmee ook de maandelijkse mailing. Voor het overige gaat het om de persoonlijke contacten van de sparring partners.

- Ook wordt geconstateerd dat regio's de werkwijze van 'Gedragswerk' overnemen, zónder dat de hulp van 'Gedragswerk' wordt ingeroepen (wel wordt in deze gevallen de website intensief gebruikt om hulpmiddelen te downloaden).
- De ontwikkelde hulpmiddelen, inmiddels meer dan 30, zijn voor iedereen beschikbaar en uitvoerig gedocumenteerd (www.gedragswerk.nl).
- In het afgelopen schooljaar kende de website www.gedragswerk.nl 2.620 unieke bezoeken en werd 905 maal informatie gedownload.
- Op de website wordt melding gemaakt van het telefonisch spreekuur. In de loop van het schooljaar werd 62 maal telefonisch contact opgenomen met 'Gedragswerk'.

Evaluatie toont effectiviteit van 'Gedragswerk'.

In het schooljaar 2008 – 2009 werd een evaluatie-onderzoek uitgevoerd. Hieraan deden 158 onderwijsprofessionals mee. Uit dit onderzoek komt naar voren dat 'Gedragswerk' effectief is.

- Ruim 80% van de respondenten waarbij samenwerking aan de orde was, maakt kenbaar dat Gedragswerk een (sterk) positief effect had
- Ruim 60% van diegenen waarvoor handelingsverlegenheid een issue was, is van mening dat de noodzakelijke kennis en vaardigheden worden ontwikkeld en dat de motivatie toeneemt.
- Van de respondenten is 60% van mening dat Gedragswerk een positieve bijdrage levert aan het realiseren van passend onderwijs.
- Van de respondenten geeft 18% aan dat mede door de inbreng van Gedragswerk leerlingen worden geholpen. In het geval van deze respondenten is sprake van een schatting van 340 leerlingen.
- Een derde van de respondenten verwacht dat de resultaten blijvend zijn.

Wilt u in uw regio aan de slag met de samenwerking rond leerlingen die tussen wal en schip vallen? Wordt u graag met raad en daad bijgestaan? Neem dan vooral contact met ons op (info@gedragswerk.nl).